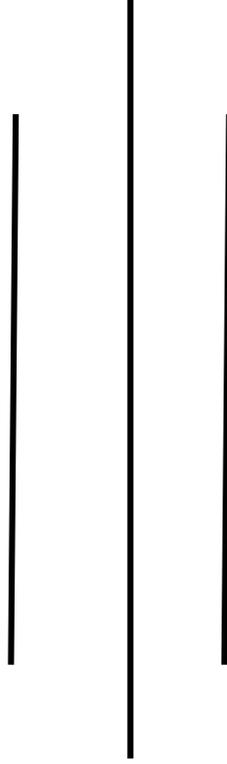

रुरु गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष ०७५/७६ को
नीति तथा कार्यक्रम

रुरु गाउँपालिका

गुल्मी

५ नं. प्रदेश, नेपाल

शिक्षा नीति

- १ . स्थानीय श्रोतका शिक्षकको तलबमा राहत पुरयाउने आशयले सेलरी P.C.F. को रुपमा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- २ . शिक्षाको गुणस्तर विकासका प्रभावकारी योजना बनाइ क्रमिक रुपमा लागु गरिनेछ ।
- ३ . क्याम्पसहरुलाई आंगिक क्याम्पस बनाउन पहल गरिनेछ ।
- ४ . शिक्षकहरुको पेशागत क्षमता र शिक्षण कौशलको अभिवृद्धि गर्न विषयगत तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ५ . बाल विकास केन्द्र का सहयोगी कार्यकर्तालाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- ६ . गरिव र विपन्न परिवारका बालबालिका लाइ पाठ्यपुस्तकमा अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ७ . सर्वदलीय सहमतिका आधारमा विद्यालयलाई बन्द हडताल निषेधित शान्ति क्षेत्र घोषणा गरिनेछ ।
- ८ . लक्षित वर्गका प्राथमिक तहमा अध्ययनरत बालबालिकालाई दिवा खाजाको व्यवस्था गरिनेछ।
- ९ . न्युन विधार्थी संख्या भएका विद्यालयहरुबाट कक्षा घटाउने वा अर्को विद्यालयमा समायोजन गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- १० . कार्यसम्पादनको आधारमा पुरस्कार वा दण्डको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ११ . दृष्टिविहिन, अटिजम लगायतका अपाङ्ग भएका बालबालिकाको सिकाई उपलब्धी , क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

स्वास्थ्य नीति

- १ . घर घरमा स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम लाई अझ बढि प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक महिना स्वास्थ्य चौकी बाट एम.बि.बि .एस् डाक्टर सहितको स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराईने छ ।
- २ VIA परिक्षण र स्त्रीरोग सम्बन्धि शिविर संचालन गरिनेछ ।
- ३ VIA परिक्षण , स्त्रीरोग का साथै अन्य स्वास्थ्य परिक्षण सम्बन्धि शिविर संचालन गरिनेछ ।
- ४ | बर्थिंग सेन्टरको संख्या थप गरी ल्याब लाइ व्यवस्थित गर्ने नीति बनाइनेछ।
- ५ सुत्केरी महिलालाई पोषण प्याकेजको व्यवस्था गरिनेछ।
- ६ स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम लागु गर्न पहल गरिनेछ ।

७ गाउँपालिकाको केन्द्रमा सुविधा सम्पन्न अस्पताल निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई नीति

- १ प्रत्येक नागरिक लाई स्वच्छ पिउने पानीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- २ स्वच्छ खानेपानीलाई प्राथमिकता दिनेछ ।
- ३ प्रत्येक घरमा धारा पुऱ्याउने लक्ष्य सहित योजना निर्माण गरिनेछ।
- ४ सरसफाई कार्यक्रमलाइ प्रभावकारी बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ५ "आफ्नो फोहोर आफै सफा गरौ " भन्ने अभियान संचालन गरिनेछ।
- ६ फोहोर मैला व्यवस्थापन गर्न निजि क्षेत्र संग सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ७ बजार क्षेत्रहरुमा डम्पिंग साइड व्यवस्थित गर्ने योजना बनाइनेछ ।

युवा तथा खेलकुद नीति

- १ युवाहरुलाई व्यवसायिक, सिपमुलक तालिम दिइ आय आर्जन वृद्धि गर्ने कार्यक्रम बनाई लागु गरिनेछ।
- २ प्रत्येक वडामा खेलकुद पूर्वाधारको विकास गर्दै खेलकुद कार्यक्रमहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ३ प्रत्येक वडामा कवर्डहलहरु निर्माण गर्दै लगीनेछ ।
- ४ युवा क्लबहरुलाई सृजनात्मक तथा रचनात्मक कार्यका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ।

महिला ,वालवालिका ,दलित तथा आदिवासी जनजाती नीति

- १ लैंगिक विभेदको अन्त्य गर्दै महिला शसक्तिकरणका कार्यक्रम बनाइनेछ ।
- २ महिला हिंसा तथा चेलीबेटी वेचविखन बिरुद्ध चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- ३ महिलाहरुका लागि विभिन्न किसिमका सिपमुलक तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने खालका तालिम प्रदान गरी स्वरोजगारीका अवसरहरुको सृजना गरिनेछ ।
- ४ दलित समुदायलाई ज्ञान सीपमा आधारित पेशा व्यवसाय संचालन गर्न नयाँ प्रविधि अनुसार अधि बढ्न प्रेरित गरिनेछ ।
- ५ प्रत्येक जाति जनजातीहरुको संस्कृति संरक्षण र सम्बर्दन गर्ने कार्यक्रम अगाडी बढाइनेछ ।

बालबालिका सम्बन्धि निति :-

- १ प्रत्येक वडामा बालक्लबको गठन गरि गा.पा. स्तरीय संजाल बनाईनेछ ।
- २ बालअधिकार सम्बन्धि चेतना अभिवृद्धि गराउने कार्यक्रम हरु संचालन गरिनेछ ।
- ३ बाल हिंसा जन्य क्रियाकलाप लाई निरुत्साहित गर्ने नीति ल्याइने छ ।

३ सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास नीति

- १ गाउँपालिका अन्तरगत कर्मचारी र जनप्रतिनिधिकरुको क्षमता विकासको लागि तालिम संचालन गरिने छ ।
- २ कर्मचारी र जनप्रतिनिधीविच सम्बन्ध सुमधुर बनाउन समय समयमा अर्न्तक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ३ कालो बजारीलाई उन्मुलन गर्न सरोकारवाला सहितको समिति गठन गरी अनुगमन गरिने छ, साथै प्रत्येक पसलहरुमा मूल्यसूची कायम गरिने छ ।
- ४ विषयगत समितिलाई प्रभावकारी बनाउन तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
- ५ आइ. टि. क्षेत्रका कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी ढंगवाट अघि बढाइने छ ।
- ६ गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनीक तथा पर्ति जग्गाहरुको पहिचान गरी संरक्षण गरिने छ, साथै उक्त जग्गाको अतिक्रमण गर्नेहरुलाई दण्डीत गरिने छ ।
- ७ गाउँपालिका क्षेत्र अन्तरगत बजार क्षेत्रमा हाट बजारको व्यवस्था मिलाईने छ । यसलाई क्रमैसंग सवै वडाहरुमा विस्तार गरिने छ ।
- ८ दैविप्रकोप,माहामारी,आगलागी जस्ता कुरालाई जनता समक्ष पु-याउन संचार माध्यमवाट सूचना प्रवाह निरन्तररुपमा गरिने छ । र न्युनिकरण गर्न सभा,गोष्ठी प्रशिक्षण चलाईने छ ।
- ९ योजना समयमै सम्पन्न गर्न गुणात्मक बनाउन प्रत्येक वडामा प्राविधिक कर्मचारीको व्यवस्था गरिने छ ।
- १० रुरु गाउँपालिकाको कार्यालयको सेरोफेरोमा प्रहरी चौकिको व्यवस्था गरिने छ ।
- ११ रुरु गाउँपालिका अन्तरगतका बजार क्षेत्रमा पार्किङको व्यवस्था गरिने छ ।
- १२ प्रत्येक वडाहरुमा संगठित क्लव तथा युवाहरुलाई स्वयमसेवकको रुपमा योजना कार्यान्वयनमा परिचालन गरिने छ ।
- १३ रुरु गाउँपालिका अन्तरगतका सवै कार्यालय र विद्यालयहरुमा विद्युतीय हाजिरीको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- १४ सवै योजना अन्तरगतका उपभोक्ता समितिलाई तालिमको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- १५ समाजमा भएका कुरिति,अन्धविश्वास,जातिय विभेद,लैङ्गिक विभेद हटाउन जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- १६ मदिरा वेचविखनको लागि स्वीकृत लिएका पसलहरुवाट समय निर्धारण गरी वेच्ने व्यवस्था मिलाईने छ । जथाभाबी मदिरा सेवनलाई नियन्त्रण गरिनेछ ।

भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धी निति

- १ गाउँपालिका भित्र निर्माण गरिने भवनको नक्सा पासको लागि प्राविधिकको अनिवार्य व्यवस्था गरिने छ ।
- २ संचालित योजनाहरुको अनुगमन गर्दा कम्तिमा ३ पटक(शुरु,विच र अन्त्यमा)गरिने छ ।
- ३ सडकको मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका वाटोमा अनिवार्य नालिको व्यवस्था गरिने छ ।
- ४ विद्युतिय क्षेत्रमा देखिएको अनियमिततालाई व्यवस्थित र नियमित गरिनेछ ।
- ५ गाउँपालिका भित्रका गौरवका योजनाको छनौट गरि क्रमागतरुपमा सम्पन्न गर्दै लगिने छ ।
- ६ गाउँपालिकाको केन्द्र देखी प्रत्येक वडा कार्यालय जोड्ने सडकहरुको स्तरोन्नती गर्दै लगिने छ ।
- ७ गाउँपालिका बाट सञ्चालन हुने पूर्वाधार विकास कार्यक्रमहरु सरोकारवालाहरु बाट नै सार्वजनिक तथा सामाजिक परिक्षण गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।
- ८ गाउँपालिका क्षेत्रको सडक सञ्जालमा सबै गाउँवासीहरुको पहुँच बढाउन आवश्यकताका आधारमा नयाँ सडकको निर्माण र भएका सडकहरुको स्तरोन्नती गरिने छ ।
- ९ वस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत निर्माण मापदण्ड, २०७२ कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ ।
- १० गाउँपालिका क्षेत्रमा भवन निर्माण गर्दा गाउँपालिकाको अनुमती लिएर र नक्सापास गरेर मात्र निर्माण गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।
- ११ एउटा वडावाट अर्को वडा जोड्ने ठाउँमा आवश्यकताको आधारमा भोलुङ्गे पुल निर्माण गरिने छ ।
- १२ कालोपत्रे सडक सडक विभागको मापदण्ड अनुसार र लामोदुरीका वडा कार्यालय छुने मोटर वाटो ८ मिटर बनाउने निती लिइने छ । तथा भित्री शाखा वाटोहरु कम्तीमा ४.५ मिटर भन्दा कम नहुने गरी निर्माण गर्ने निती लिइने छ ।

विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी निति

- १३ स्थानीय स्तरमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी निति, कानून, मापदण्ड र योजनाको कार्यान्वयन गरिने छ ।
- १४ स्थानीय स्तरमा विपद् पूर्व तयारी खोज तथा उद्धार राहत सामाग्रीको भण्डारण र वितरण गरिने छ ।
- १५ विपद् जोखिम न्युनिकरण सम्बन्धी स्थानीय स्तरका आयोजनाको तर्जुमा कार्यान्वयन र अनुगमन गरिने छ ।
- १६ विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना र श्रोत साधनको परिचालन गर्ने निति लिइने छ ।
- १७ सकेसम्म छिटो सेवा प्रदान गरिने निति लिइने छ ।
- १८ आगलागि तथा वन डढेलो वाट वचाउनको लागि चेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिने निति लिइने छ ।

आर्थिक नीति

- १ गाउँपालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोवार बैंक मार्फत गरिनेछ ।
- २ रुरु गा.पा .भित्रीका उद्योग वाणिज्य संघ र बजार व्यवस्थापन समितिहरु लाई क्रियाशील बनाईनेछ र दैनिक उपभोग्य वस्तु सर-सामानको मुल्यमा एकरूपता ल्याइनेछ ।
- ३ वित्तीय संस्थाहरुलाई व्यवस्थित गरि संचालन गर्ने नीति ल्याइनेछ ।
- ४ सहकारी संस्थाहरुलाई दर्ता भएका वा नभएका संस्थाहरुलाई दर्ता गरि प्रोत्साहन गर्ने नीति ल्याइनेछ ।
- ५ बैंक , वित्तीय संस्था र गैर सरकारी संस्थाहरु लाई गा.पा. मा दर्ता गरी व्यवस्थित ढंगले संचालन गर्न निति ल्याइने छ ।
- ६ स –साना घरेलु उद्योगहरु लाइ प्रोत्साहन गर्दै ठुला उद्योगहरुलाई व्यवस्थापन गरि संचालन गर्ने नीति ल्याइनेछ ।

- ७ धार्मिक स्थलहरु जस्तै रुरु क्षेत्रधाम रुरु-१ , श्रृगेश्वर धाम रुरु ४ , अचमेश्वर ,सिद्धबाबा रुरु -२ , बम्घाकोट रुरु ६ लगायत अन्य प्राकृतिक स्रोत साधनहरुको अवलोकन गराई आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुलाई भित्राई आयस्रोत वृद्धि गर्ने नीति ल्याइनेछ ।
- ८ कृषि पेशा लाई पेशा आधुनिकिकरण तथा व्यवसायिककरण गर्दै लगिनेछ । साथै किसानहरुको आय आर्जनलाई वृद्धि गर्दै लगिने छ ।किसानको आवश्यकतालाई अनुदान मार्फत व्यवस्थापन मिलाइनेछ । किसानहरुको मुल्यांकन गरि प्रोत्साहन गर्ने नीति ल्याइनेछ ।
- ९ कृषि तथा पशु पालन व्यवसायलाई निश्चित प्रतिशत अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- १० व्यवसायिक पशुपालक किसान हरुलाई उन्नतजातका गाई ,भैसी ,बोका ,बाख्रा कुखुराहरु पाल्न प्रोत्साहित गरिनेछ । त्यस्ता पशुपालक किसान हरुलाई आवश्यकता अनुसारका औषधि तथा अन्य उपकरणहरु उपलब्ध गराउने नीति ल्याइने छ ।
- ११ रुरु गा.पा. अन्तर्गत प्रत्येक वडामा कृषि तथा पशुपालन पकेट क्षेत्र बनाइने छ र फलफुल हुने क्षेत्रलाई विशेष प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- १२ किसानले लगाएको वाली नालिलाइ क्षति पुराउने बन्धुजन्तुहरु लाई नियन्त्रण गर्न नीति ल्याइनेछ ।

आर्थिक प्रशासन तथा राजस्व परिचालन सम्बन्धी नीति

- १ गाउँपालिका स्तरीय राजस्व परामर्श समितीले राजस्वका स्रोत, दर र दायरा अध्ययन, विश्लेषण गरी दिएका सुझाव एवं सिफारिसलाई गाउँपालिकाको राजस्व नितिको आधारको रुपमा अवलम्बन गरिने छ ।
- २ वेरुजु फछ्यौट गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा लगिने छ ।
- ३ आन्तरिक स्रोतका कर, शुल्क, दस्तुर महशुल असुली व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाई गाउँपालिकाको विकासको गति लाई दिगो र भरपर्दो बनाउनको लागी राजस्व असुली प्रक्रिया लाई व्यवस्थीत गरिने छ ।

- ४ मालपोत तथा भूमीकर, व्यवसाय कर, वहालकर, सिफारिस दस्तुर लगायतका कर तथा अन्य स्रोतहरुको लगत अद्यावधिक गर्दै लगिने छ ।
- ५ गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र रहेका आन्तरिक आयका स्रोतहरुको पहिचान तथा समूचित उपयोग गरी समयानुकूल आन्तरिक स्रोत वृद्धि गर्दै लैजाने निति लिइने छ ।
- ६ आर्थिक कारोवार मितव्ययी र पारदर्शी ढंगले सञ्चालन गरिने छ ।
- ७ वैज्ञानिक कर प्रणाली लागु गरीने छ ।
- ८ उद्योग वाणिज्य संघ संग समन्वय गरी प्रत्येक पसलमा अनिवार्य रुपले मूल्य सुची राख्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

उर्जा सम्बन्धी निति

- ९ समुदायको सहभागितामा सडक वत्तीको व्यवस्थापन गरिने छ ।
- १० सम्भव भए सम्म जलविद्युत, सौर्य उर्जा, हावा तथा अन्य स्रोतहरुको उपयोग गरी मितव्ययी र दीर्घकालिन उपयोग लाई ध्यान दिई महसुल भुक्तानीलाई समुदायमा नै दायित्व रहने गरी व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ११ यसै गाउँपालिका अन्तर्गतका बजार क्षेत्रमा सौर्य उर्जा प्रणाली मार्फत सडक वत्ति व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिका र बैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको सहकार्य र समन्वयमा कार्यक्रम अगाडी बढाइने छ ।
- १२ विद्युत सेवावाट वञ्चित भएका घरधुरीमा अविलम्ब विद्युत पुऱ्याइने छ ,साथै काठका जिर्ण पोललाई अविलम्ब हटाउने व्यवस्था गरि स्टिल पोलको व्यवस्था गरीने छ ।

विविध

- १ गाउँपालिकाको भिलेज प्रोफाइल तयार गर्ने क्रममा रहेकोले तत्काल प्रकाशन गरिनेछ ।
- २ केही क्षेत्रका रणनितिक योजना बनाई सकिएको र बाँकी क्षेत्रका अल्पकालीन ,मध्यकालिन र दीर्घकालीन रणनितिक योजना निर्माण गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ३ आगामी आ.व. (२०७५ /७६) देखी संचालन गरीने योजना /आयोजनाहरु जेठ मशान्त भित्र सम्पन्न गर्ने नीति लिईनेछ ।